

CHWIŁA

Dziennik dla spraw politycznych, społecznych i kulturalnych.

REDAKCJA: PASAŻ HAUSMANA 8. — ADMINISTRACJA: PASAŻ HAUSMANA 3, I. p.

Należność pocztową opłacono ryczałtem. Telefon Nr. 322. KONTO CZEKOWE Nr. 142.254.

Cena egzemplarza 12 Mk.

PRENUMERATA: Miesięcznie we Lwowie 290 Mk. — zamiejscowa 320 Mk. — zagr. 400 Mk.

CENA OGŁOSZENI: Zwyczajne ogłoszenia za wiersz jednoszp. nonp. 15 k. nadesłane i nekrologia za wiersz dwuszp. nonp. 40 Mk., komunikaty i wiadomości po kronice 70 w tekście i przed kr. 80 Mk., ogłoszenia na pierwszej stronie 120 Mk., gratulacje i zawiadom. zaręczynowe i ślubne za wiersz nonp. 60 Mk., najmniej 5 w. — 300 Mk. Drobne ogłoszenia: za słowo 5 Mk., matrymonialne prywatna korespon. kupno-sprzedaz: 8 — Mk., drukowanym podwójnie, paski na stronach tekstowych oblicza się według taryfy nadesłanego. — Wszystkie ogłoszenia w soboty i święta zyd. o 50% drożej. Ceny w nawiasach odnoszą się do ogłoszeń zamiejscowych

Finansowa tragedia.

(w). Ekspozycja ministra skarbu Steczkowskiego w komisji budżetowej sejmu stanowi nowy smutny dowód rozprężenia stosunków finansowych państwa i dezoryentacji rządu. W obradach, jakie zwykły się toczyć w czasach prawodawczych po przedłożeniu budżetu przez ministra skarbu, substratem dyskusji jest właśnie ten budżet, a zadaniem ministra skarbu polega na ogólnym jego uzasadnieniu i obronie poszczególnych pozycji. Mowa ministra Steczkowskiego była jednak w tym wypadku tylko pogrzebową mową pochwalną budżetu, który przestał być aktualnym i którego wszystkie cyfry rozwiązały się w niemożliwą, zabarwioną błędą pojęciem, że nie jest jeszcze tak źle i beznadziejnie, jak się niektórzy obawiają.

Okoliczność, że budżet przestał być realny, usprawiedliwia minister skarbu w sposób całkiem logiczny i rozumny. Nie można przecież żądać, aby z końcem sierpnia realny był budżet, ułożony w kwietniu, skoro w międzyczasie marka polska straciła w stosunku do walut zagranicznych więcej niż połowę swojej wartości. Nie doszrega tylko min. skarbu tego, że w jego ustach argument ten stanowi przyznanie, iż zniżka kursu marki polskiej zaskoczyła go tak samo, jak każdego innego śmiertelnika i że układając budżet nie umiał uwzględnić należytej faktury, iż waluta nie jest ustaloną. Ponieważ zaś ogół obywateli marzących o nadejściu owej błogiej chwili, w której marka przestanie roztopiać się w ich ręku, przywykli w bezradności swojej jak ku tęczy spoglądać ku swemu ministrowi skarbu, od którego spodziewa się zbawienia, przeto niechaj się po takim wyznaniu nie dziwi ten minister skarbu widokowi wydużających się z rozczarowania twarzy, skoro ta tęcza okazała się iluzją fantazyi, z pora której wyłonił się człowiek tak samo nic nie wiedzący i nie umiejący nic poradzić jak pierwszy lepszy śmiertelnik.

Minister Steczkowski bardzo rozumie też, z uznaniem podnieść to należy, wyjaśnia przyczynę spadku marki polskiej. Jest nią — zdaniem jego — zachwianie w kraju i zagranicą zaufania w jej wartość, wywołane emisją coraz to świeższych miliardów i okolicznością, iż nie widać tendencji do uporządkowania stosunków gospodarczych a natomiast zachodzi obawa konfliktów wojennych. Wprawdzie o przyczynach tych mówi się i pisze publicznie już od długiego czasu, niemniej jednak stwierdzenie ich przez ministra skarbu posiada szczególną wartość. Cenniejsze jednak znacznie byłoby wyjaśnienie, dlaczego to nie widać tendencji do uporządkowania stosunków gospodarczych i komu korzyść dziś przynosi polityka rodząca obawę konfliktów wojennych. Tego wyjaśnienia jednak minister skarbu nie daje i pozostawia już obywatelom zupełną swobodę domyslenia się, że wszystko dzieje się rozumnie.

Opymisją jednak minister być nie przestaje. Niedobór w nieracjalnym budżecie za-

Otwarcie XII. Kongresu syonistycznego.

Karlsbad 1. września (tel. wł. — Treść wart). Kongres karlsbadzki poprzedzają liczne przedkonferencje a więc Mizrahi, Zyd. Funduszu Narodowego, Zjazd akademickiej młodzieży syonistycznej, Hitac deuth utworzył wielki blok centrowy, liczący 250 członków. Prezesem grupy Mizrahi wybrany został Strueckmann. Grupa Mizrahi liczy stu delegatów.

Na prezydenta kongresu wysuwana jest kandydatura dra Nachuma Sokołowa, z powodu nieobecności barona Rotszylda. Delegacja syonistów amerykańskich liczy 240 osób. Opozycjonistów z Ameryki na kongresie nie ma. Na kongres przybyli Simon, de Lima. Również obecny jest znany poeta Ch. Bilik jako delegat z Palestyny. Projekty kolonizacyjne Palestyny dra Soskina spotkały się z gwałtowną opozycją dra Ettingera na konferencji kolonizacyjnej.

Delegacja wschodnio-galiczyńska ukonstytuowała się, wybierając prezydium, w którego skład wchodzi dr. Leon Reich, dr. H. Rosmarin i dr. Insler.

Liczba uczestników kongresu ustawicznie wzrasta. Olbrzymi wzrost napływ uczestników kongresowych, podejmowanych niezwykle serdecznie przez karlsbadzką lokalną organizację syonistyczną. Również zauważyć się daje ogromny napływ gości kongresowych.

Karlsbad 1. września (tel. wł.) Delegacja z Polski odbyła wstępną naradę. Wybrano trzech delegatów celem pertrak-

tacji z innymi grupami w sprawie organizacji bloku złożonego z grup krajowych. Następnie omawiano kandydatury do prezydium kongresu, wysunęto Jellina na przewodniczącego, dra Kluga na wiceprzewodniczącego oraz Bialika.

Na kongres przybył J. Simon i de Lima, którzy żądają głosu w debacie generalnej celem obrony swego stanowiska. Zakończyła się konferencja Zyd. Fund. Nar. Potem odbyło się uroczyste otwarcie wystawy Z. F. N. Zagaił dr. Bodenheimer w obecności wielu gości.

Na posiedzeniu komitetu wykonawczego uchwalono zaproponować kongresowi aby tym razem wyjątkowo członkowie egzekutywy przewodniczyli na kongresie. Większością głosów wyznaczono kandydaturą Sokołowa na prezydenta, na wiceprezydentów dra Kluga, Motzkina i Syrskiego. Poza tem po jednym przedstawicielu Mizrahi i lewicy. Został zorganizowany blok 46 przedstawicieli organów krajowych wspólnie z Ameryką, Polską i Rosją.

Praga. (Pat.) W Karlsbadzie rozpoczęły się dziś obrady światowego kongresu syonistycznego. W obradach bierze udział 500 delegatów syonistycznych z całego świata w tem 100 ze samej Polski. Kongres ma rozstrzygnąć kwestję kolonizacji Palestyny. Istnieje zamiar przeniesienia kierownictwa międzynarodowej organizacji syonistycznej do Palestyny.

Losy gabinetu Witosy wazą się

Ustąpienie min. Steczkowskiego jest kwestją dni.

Warszawa 1. września. Dziś piątkowy zadecyduje o losach gabinetu p. Witosy. W dniu tym komisja skarbowo-budżetowa ma wreszcie przystąpić do głosowania nad treścią zgłoszonymi wnioskami a z których dwa to dra Głabińskiego i Stapińskiego godzą w rząd uniemożliwiając mu pozostanie a tylko wnioski trzeci wyusnęły przez p. Loewenstein a zmodyfikowany przez p. Osieckiego potrafi zażegnać przesilenie gabinetowe.

Trudno jest bardzo szczegółnie jeśli idzie

o rozproszonej na frakcyjki Sejm polski, ustalić jak wypadnie głosowanie. O ile sytuacja dla rządu przedstawiała się w ciągu czwartku niepewnie to wieczorem tego dnia, po przemówieniu prezydenta ministrów w komisji nie brak było głosów z rozmaitych stron iż pozycja gabinetu poprawiła się. Jednak mimo wszystko nie ulega wątpliwości że dni najbliższe przyniosą dymisję ministra Steczkowskiego, który oświadczył kategorycznie, że w rządzie pozostać nie ma zamiaru.

lata się eksplozująca puszczy białowieskiej, wyzyskaniem rafinerji drożdżowej, ugrzewaniem pożyczką i 13 miliardami, które rząd posiada jeszcze w PKKP., a które są jak twierdzi zastępca dyrektora tej kasy, w znacznej części już wyczerpane. Czy jednak kurs marki polskiej dalej się nie obniży, względnie jakie istnieją szanse, że to nie nastąpi, nad tem min. Steczkowski wcale się nie rozważa.

Miłą niespodzianką stanowi w wywodach jego wiadomość, że zbiory tegoroczne pozwalają na wywóz 100.000 wagonów zboża... Przy-

znajemy jednak, że wolelibyśmy, aby ten optymizm co do zbiorów oparty był na ściślejszych cokolwiek danych statystycznych, niż te, jakich użył minister. Pozostawiając na razie na boku kwestję trafności obliczeń ministerstwa rolnictwa poddajemy tylko pod rozwagę, czy uchodzi czynić podstawą obliczenia niedobór zeszłoroczny, wyrażony ilością importu, skoro wiadomem jest, że w roku zeszłym przez szereg miesięcy karmiło ludność chlebem nawpół z plewy i słomy pieczonym.

Osobiste zapamiętanie min. Steczkow.

skiego na sprawę parcelacji, jak to eufemistycznie wyraził się, on o reformie rolnej, jest bardzo ciekawe i cenne, a byłoby jeszcze cenniejsze, gdyby nie było tylko jego osobistym zaprzągnięciem i a'co takie zaprzągnięciem nowych walk i starć wewnątrz rządu i w sejmie, ale programem całego rządu. Trudno przypuścić, by minister skarbu nie miał dotychczas sposobności omówienia tej kwestyi z swymi kolegami na ławie ministrów. To też na razie przyjąć należy, że w kwestyi tej w łonie rządu daleko jeszcze do zgody.

Ekspozycja ministra skarbu dowodzi, że zasadniczym warunkiem zmiany stosunków i lepsze jest gruntowna rewizja wszystkiego, co się w Polsce dotychczas wogóle stało. Dzisiejsze położenie gospodarcze Polski nie jest bynajmniej nieszczęściem, wywołanem przez przypadkowy, niezawiniony zbieg okoliczności, ale logiczną i konieczną konsekwencją dotychczasowej polityki wewnętrznej i zewnętrznej. Jak długo przesłanki się nie zmieniają — tak długo o usunięciu skutków mowy być nie może. Plasterkami w rodzaju tych, jakie proponuje p. Steczkowski, nie wyleczy się ran, które sobie państwo swoja polityką samo raz w raz rzuca. Tylko gruntowne i to bardzo gruntowne, na wewnątrz i zewnątrz widoczne zmiany dotychczasowej metody stosowania losami państwa mogą wytworzyć podstawy, na których oprzeć by się zdołał zdrowy rozwój gospodarczy.

XII. Kongres syonistyczny.

Karlsbad. Każdy przeciąg przynosi licznych delegatów na kongres. Ponad 500 delegatów zgłosiło swój udział w kongresie. Miejsca dla gości rozchwytało jeszcze przed tygodniami. Rząd czesko-słowacki udzielił władzom instrukcji w tym kierunku, by poczynić wszelkie możliwe ulgi dla komitetu zajmującego się pracami przygotowawczymi do kongresu. Przebywający w Karlsbadzie liczni kuracyści z Ameryki przedłużyli swój pobyt na czas kongresu.

Karlsbad. Ostatnie wiadomości z Londynu o stosunku Anglii do delegacji arabskiej brzmią nadal pomyślnie. Potwierdza się wiadomość o o politycznym niepowodzeniu arabsów. Sekretarz egzekutywy przywiózł ważne wiadomości o treści konferencji palestyńskiej. Oczekują, iż Herbert Samuel zwróci się z specjalną deklaracją do kongresu, w której wyjaśni wytyczne swojej polityki.

Rozmowa Churchilla z delegacją arabską.

Karlsbad. Jak donoszą delegaci londyńscy, druga rozmowa m. Churchilla z delegacją arabską miała charakter nieoficyalny i miała przebieg następujący:

Churchill. Dlaczego nie pertraktujecie syonistami?

Arabowie. Syonisci dają do utworzenia państwa żydowskiego w Palestynie.

Churchill. Co rozumiecie pod pojęciem państwa żydowskiego?

Arabowie. Aleby mniejszość żydowska rządziła większością arabską.

Churchill. Mylicie się.

Arabowie. Jak pan sobie przedstawia przyszły układ stosunków w Palestynie.

Churchill. Żydzi imigrują do Palestyny, zatem wytworzą większość, która jak w wszystkich krajach demokratycznych będzie rządziła. Jeśli wy to nazywacie państwem żydowskim, to ja niestety nic na to poradzić nie mogę.

Arabowie. Pierwsza część deklaracji Balfoura sprzeczna jest z jej drugą częścią.

Churchill. Ja nie widzę tej sprzeczności. Możecie mówić o drugiej części, która traktuje o obronie waszych praw. Pierwszej części zmienić nie można.

Konferencja »Mizrachi«.

Karlsbad. Obradowała tu światowa konferencja »Mizrachi« przy udziale 200 de-

legatów, wśród których znajdowały się też kobiety. Konferencję zagał prof. Pick, przewodniczył poseł Farbstejn, rabin Schapira z Drohobycza oraz rabin Samelkes z Przemyśla.

Karlsbad. Odbywa się konferencja delegatów poszczególnych krajowych organizacji. Na konferencji delegatów z Rosji ostro krykowała działalność egzekutywy londyńskiej.

Projekt konstytucji palestyńskiej.

Karlsbad. Według depeszy otrzymanej tu z Londynu nadesłał Sir Herbert Samuel do »Foreign Office« w Londynie projekt konstytucji palestyńskiej. Kompetencje oraz organizacja przedstawicielstwa jeszcze nie określone, ustalenie poglądów gabinetu brytyjskiego nastąpi po porozumieniu się z przewodcami syonistów którzy z swej strony określą stanowisko po omówieniu sprawy tej na kongresie.

Anglia za wolną imigracją do Palestyny.

Karlsbad. Z udzielonych informacji wynika, że rząd wielkobrytyjski jest za zupełnie wolną imigracją do Palestyny.

Karlsbad. Urząd tutejszy poczty utworzył w gmachu kongresu oddział do wyłącznej dyspozycji kongresu.

W sprawie cenzury w Palestynie.

Jerozolima. Na odbytej ubiegłego miesiąca konferencji prasy jerozolimskiej z okręgowym dowódcą gen. Storssem, osądnili oświadczył, że chwilowo pozostaje cenzura nadal w mocy.

W końcu uwiadomił zebranych gen. Stors że żądania żydowskich i arabskich dziennikarzy dotyczące usunięcia cenzury w Palestynie Wysoki Komisarz przedłożył centralnemu rządowi w Londynie do rozpatrzenia.

Żydzi Sefardyjscy przeciw Poincaremu.

Jerozolima. (ŻBK). Organizacja Żydów sardyjskich w Palestynie ogłosiła list otwarty, w którym protestuje przeciw twierdzeniu Poincarego, jakoby Żydzi sardyjscy byli przeciwnikami syonizmu. W liście otwartym stwierdza organizacja, że nie istnieje żaden powód dla podobnych twierzeń.

—0—

Delegacja arabska w Londynie.

Londyn. (ŻBK). Delegacja arabska została znowu przyjęta w ministerstwie kolonii, gdzie konferowała z jednym z najwyższych urzędników ministerstwa. Konferencja miała charakter poufny; możliwość porozumienia z przywódcami syonistycznymi.

Skazanie przywódcy ataku na Petach-Tikwah.

Jerozolima. Rząd palestyński ogłasza urzędowo: Sąd wojskowy, który rozpatrywał sprawę szejscha Szalid-Abu-Kiszr wydał następujący wyrok:

Oskarżony został uznany winnym organizowania zbrojnego napadu na kolonię Petach-Tikwah i innych przestępstw i został skazany na 13 lat ciężkich robót. Wyrok został zatwierdzony przez Naczelnego Dowódcę wojsk angielskich w Palestynie, który biorąc pod uwagę młody wiek skazanego, zmniejszył karę do lat dziesięciu.

Jerozolima. Pismo arabskie »Pale Tejn« donosi, że angielski adwokat skazanego udał się do Palestyny celem postania się o uchwienie wyroku.

Trzech innych szeichów, oskarżonych o podobne przestępstwo uniewinniono.

Szeich Hamra-Il-Chalil, oskarżony o udział w napadzie i wypuszczony na wolność za kaucją, zbiegł i nie stawiał się do sądu.

Przeciw postulatom delegacji arabskiej.

Londyn. Korespondent dziennika »Daily Telegraph« pisze:

»Rząd angielski popierając emira Fajzula, doniósł jeszcze raz, że pozostaje wiernym swoim zobowiązaniom politycznym, choć pewne antyarabskie koła pracowały nad tem, aby Anglia nie dotrzymała danych przyrzeczeń. Dlatego byłoby rzeczą słuszną, by delegacja wysłała przez arabski kongres, jaki się odbył w Haiffie, a która znajduje się obecnie w Londynie, nie zajmowała dłużej ostrej postawy, jaką wykazała podczas ostatnich dwu wizyt w urzędzie dla spraw kolonialnych. Delegacja nie domaga się sprawiedliwej interpretacji deklaracji Balfoura co do żydowskiej siedziby narodowej, lecz zupełnego jej unieważnienia.

Należy zaznaczyć, że kongres w Haiffie, którego przedstawicielem jest właśnie delegacja arabska, nie może uchodzić za oficjalną reprezentację narodu, gdyż uczestnicy kongresu zostali wydelegowani przez poszczególne arabskie organizacje i stowarzyszenia, a nie wybrano ich drogą głosowania ludowego.

Rząd angielski nie ma wcale zamiaru przychylić się do krańcowych postulatów, stawianych przez delegację.

Teatr żydowski w New Jorku.

Nowy Jork. (ŻBK). W tutejszych kołach teatralnych panuje ożywiona działalność. Nigdy jeszcze nie czyniono w żydowskim świecie teatralnym tak wielkich przygotowań na nadchodzący sezon, jak obecnie. Prawie wszystkie teatry żydowskie w Nowym Jorku przygotowały na rozpoczęcie nowego sezonu sztuki, których wystawienie kosztuje dziesiątki tysięcy dolarów. Sprowadzeni zostają z Europy celem wystąpienia na scenie żydowskiej w Ameryce najwięksi artyści m. in.: Rudolf Szyldkraut i Jeanny Vollier. W nadchodzącym sezonie będzie otwartych 12 teatrów żydowskich.

Kancelarz niemiecki szuka pomocy żydowskiej.

Berlin. Kancelarz Rzeszy dr. Wirth na konferencji z przedstawicielami prasy m. in. wskazał na wybitną rolę żydowskiej opinii publicznej w świecie politycznym i gospodarczym. Kancelarz w dalszym toku konferencji stwierdził konieczność pozyskania sympatii Żydów całego świata dla Niemiec. Leży to w interesie odbudowy zniszczonych wojną Niemiec.

Żydowscy robotnicy w Ameryce dla głodującej Rosji.

Nowy Jork. (ŻBK). Kilka organizacji żydowskich m. in. Narodowy Związek Robotniczy »Peopls Relief« i »Arbajter Ryng« postanowiły na ostatnich posiedzeniach zwołać konferencję ludową, w której wzięłyby udział wszystkie żydowskie związki zawodowe, organizacje i szkoły celem zorganizowania pomocy dla głodnych w Rosji. W związku z tem powoływały organizacje wydały odezwę do wszystkich Żydów w Ameryce, w której nawołują do przyścia z pomocą głodującym Żydom w Rosji. Odezwa brzmi: »Bracia! W rękach waszych spoczywa los przeszło 3 milionów Żydów. Kto nie spełni obecnie swego obowiązku zdradzi masę żydowską w Rosji w ich krytycznej chwili. Żadna organizacja nie może się znaleźć zdala od tej wielkiej akcji, która ma na celu ratować waszych braci od śmierci głodowej. Niech rozlegnie się po całym kraju okrzyk: »Na pomoc naszym braciom w Rosji!«

Wielka mowa premiera Witosa.

Koła sejmowe uważają, że mowa ta wzmożniła stanowisko gabinetu.

Warszawa (Pat.) Komisja skarbowo-budżetowa prowadziła dziś w dalszym ciągu dyskusję ogólną nad preliminarzem budżetu.

Marszałek Trąpczyński przeczy, jakoby proponowane przez dr. Loewensteina składowanie i redukcja not będących w obiegu prowadziły do celu. Pierwszorędną koniecznością jest obudzenie na zachodzie zaufania do naszej gospodarki. Musimy w tym celu zdecydować się na wielkie zadanie w stosunku do majątku nie przeciągając jednak struny. Strajki są zbrodnią wobec ojczyzny. Mowca zwraca się do posłów socjalistycznych z wzywaniem aby spowodowali zaniechanie strajku. Państwo które pozwala strajkować urzędnikom przestaje być państwem praworządnym. Urzędnikowi, któremu głaca nie wystarcza, może służyć opanść. To jest jedyna odpowiedź, którą państwo może dać strajkującym urzędnikom. P. Buczyński proponuje dla taryf kolejowych mnożnik 3, 4, 5 i oświadcza, że wszyscy gotowi są do ponoszenia ciężarów państwa.

P. Diamand oświadcza, że propozycja uchylenia komisji przez marszałka Sejmu nie jest nowa, zachodzi jednak kwestya, czy w formie zaproponowanej przez marszałka odpowie oczekiwaniom i czy danina majątkowa 20 procentowa w stosunku do majątku przyniesie oczekiwane korzyści. Obecna pożyczka przymusowa tonie w budżecie rocznym jak kropla w morzu. Jeżeli p. marszałek wzywa socjalistów, jako przedstawicieli robotników do zaniechania strajków, to mowca zwraca uwagę na to, że w tej sali zasiadają reprezentanci robotników stojący bardzo blisko marszałka. Strajki obecnie nie mają charakteru partyjnego, lecz obejmują całą klasę robotniczą i całą warstwę urzędniczą. Mowca podnosi z naciskiem, że zaniechanie gospodarki państwa wejzwanej etatyzmem i oddanie społeczeństwa na łup wolnego handlu musiałoby znieubłaganą konsekwencją wywołać gwałtowną drożyznę. P. Buczyński proponuje pominięcie taryfy kolejowej, pomnożenie jednak ceny transportu przez 3, 4 lub 5 spowoduje podwyższenie ceny przywozu a temsamem i drożyzny. Pomnożenie ceny transportu przez trzy spowoduje np. podwyższenie transportu piłu drzewa do

Warszawy do 50 Mk. Jeżeli zaś chodzi o transporty surowe to zwykła cen produktów wzrosła w proporcji geometrycznej. Gdyby się zaś udało w ten sposób zmniejszyć deficyt kolejowy, powiększyłoby się niepomniernie deficyt gospodarstwa społecznego.

P. Osiecki zwraca uwagę, że dotychczasowa dyskusja budżetowa ma charakter wybitnie polityczny i obraca się wyłącznie około kwestji zaufania do Rządu. Wszystkich członków komisji nie wyłączając nawet pewnej części stronnictw rządowych ogarnęła niejako psychoza opozycyjna, nikt nie wziął pod uwagę stosunków wśród jakich Rząd nasz się znalazł. Wszystkie dzisiejsze trudności są wynikiem kilkuletniej wojny a zwłaszcza jej epilogu oraz niezadowolonych spraw, jak kwestji G. Śląska, Wilna i Galicyi wsch. P. S. L. nie uchyla się od udziału w Rządach i odpowiedzialności za los Państwa. Niestety większość prawicy i lewicy zajmuje stanowisko opozycyjne i nie współdziała z Rządem w odbudowie Państwa. Jeżeli Z. L. N. uważał za możliwe utworzenie zdolnej do prowadzenia nawy państwowej większości i pragnie wywołać przesilenie, P. S. L. jest zadowolone, że wniosek taki się pojawił, albowiem gdyby został uchwalony, odpowiedzialność za rządy w kraju przejdzie na inne ugrupowania w sejmie. Mowca stawia wniosek: Komisja skarbowo-budżetowa po przeprowadzeniu ogólnej dyskusji przechodzi do szczegółowego rozpatrzenia preliminarza budżetowego każdego Ministerstwa.

P. Głębicki przedstawia wniosek następujący: Nie mając zaufania do obecnego Rządu i do jego zdolności wyprowadzenia gospodarstwa państwowego z ciężkiego położenia komisja skarbowo-budżetowa przechodząc do krytyki i ocenienia szczegółowych preliminarzy budżetowych stwierdza, że jedynie zasadniczą zmianą Rządu i systemu rządzenia może doprowadzić do uzdrowienia państwowych stosunków finansowych i monetarnych.

Warszawa 1 września (tel. wł. — eg.) Zabiera głos premier Witos który zapowiada, że nie będzie się zajmował stroną finansową dyskusji natomiast poruszy stronę polityczną. Opozycja stale zarzuca rządowi, że jest niedołężny i nieodpowiedni, powinien się zatem usunąć. Taksamo budżet jest źle zrobiony powinno się go uzdrowić. Premier nie chce uczyć komisji ale jeśli obok krytyki

nie podała rady jak uzdrowić gospodarkę, to posłowie nie spełniają swego zadania. Odpowiedzialność za to co się dzieje spada nie tylko na rząd ale też i na Sejm i społeczeństwo.

Mówi się ciągle o gabinecie koalicyjnym ale nawet kiedy taki gabinet istniał dr. Głębicki miał mu wiele do zarzucenia. Rządowi obecnemu rzucano na każdym kroku kłody pod nogi. Rząd obecny gotów jest każdej chwili ustąpić jednakowoż opozycja nie jest zdolną do utworzenia większości. Omawiając sprawę strajków, premier oświadcza, że są one kierowane przez miejscowych komunistów, bolszewików i Niemców. Państwo jest w niebezpieczeństwie. Nie winien jest zupełnie robotnik który idzie za podszeptem agitatorów ale winni są ludzie stojący często na czele społeczeństwa którzy dla dokuczenia rządowi nazywają członków złodziejami koniokradałami. Gdyby Stapiński kierował rządem, mowca ze względów państwowych nie wyspowiadałby przeciwko niemu. Społeczeństwo przywycało się do tego by nic nie robić.

Trudne jest bardzo zadanie rządu jeżeli nawet urzędnicy sabotują ustawę. Gdy zaś jednego z urzędników złodzieja chciano usunąć wówczas 8 posłów sejmowych interweniowało w tej sprawie. Nie dziw zatem że maszyną administracyjną szwankuje. Redukcja armii zostanie obecnie ws. rzymana z powodu konieczności strzeżenia granicy. Premier stwierdza w końcu iż część prasy w atakach na rząd nie zna umiarkowania. Jej wywody są cytowane na zachodzie i w radzie Ligi Narodów na dowód, że Polsce nie można oddać G. Śląska albowiem rząd polski nie potrafi u siebie gospodarować. Kończąc swe przemówienie oświadczył premier że pozostawia opozycji możliwość utworzenia własnego gabinetu.

Głos żydowski w dyskusji budżetowej.

Kurs antysemicki godzi w by Polski

Warszawa 1. września (tel. wł. eg.) Jako pierwszy mowca na czwartkowym posiedzeniu komisji skarbowo-budżetowej zabral głos poseł Hirschhorn. Powiedział on, że budżet przedłożony w każdym razie nie jest obecnie realny. Najlepszym tego dowodem są strajki

LEONARD FRANK.

Kapelusz.

Uśmiechnięty wszedł w środek poeta Melchior Schuler w cynobrowym sweaterze, z białą czapką wełnianą na głowie i saneczkami o dwu siedzeniach na grzbiecie, do pokoju architekta Wawrzyńca Halla. Zamiast go wezwać do wyjścia, wyciągnął milcząco z zapadnia miękkki, zielony kapelusz. To dla Wawrzyńca Halla, bo ten nosił tylko sztywne, do sankowania niezdatne kapelusze.

W godzinę później, — tor był kiepski, — wracał Wawrzyńiec Hall z kapeluszem poety do domu.

W piątek rano podczas ślizgawki na jeziorze załamał się lód pod Melchiorem Schulerem i poeta utonął.

Gdy przyszedł Wawrzyńiec Hall do restauracji, oczekiwał go już u drzwi kelner z brązowem, psiem oczyma.

„Niemożliwe, takie nieszczęście! Taki młody człowiek!”

Z fryzurą nagomadowaną wlaził prosto w twarz Wawrzyńcowi Hallowi, który, zirykowany spoufaleniem kelnera, cofnął się gwałtownie, lecz przecie, by go nie obrazić, zapytał: „Co właściwie?”

„Umarł!” zawołał kelner zadowolony, że udzielać może informacji. „Pański przyjaciel umarł!”

„Kto umarł?” zerwał się Wawrzyńiec Hall wściekłe na kelnera i pomimo wysiłonego rozmyślenia nie mógł przypomnieć sobie żadnego ze swych znajomych, ogrózc kolegę

szkolnego, którego już od lat dziesięciu nie widział, który został introligatorem, nazywał się Oskar Benommen, a teraz prowadził winałnię.

Kelner klasnął grzbietem ręki o gazetę i zawołał obrażony: „Utonął przecież w jeziorze. Piszą przecież o tem już we wszystkich gazetach. Pański przyjaciel — no jakżeż się nazywa?”

Wawrzyńcowi Hallowi skrzyły się oczy z wściekłości, kiedy wyciągał rękę po gazetę.

— utonął w jeziorze — Szukał nazwiska — Schuler, poeta takie nadzieje rokujący. Teraz ujrzał przed sobą mur szary, olbrzymiej wysokości, cofnął się o krok, nie odczuwał nic i skonstatował natychmiast, że nie odczuwał nic, ani bólu ani smutku, tylko, podczas gdy przed chwilą był jeszcze bardzo wygłodniały, to mu się teraz wydawało niepodobieństwem, aby kiedyś jeszcze mógł co zjeść, gdyż miał wrażenie, jakby się w żołądku jego wzdymał szary balonik dziecięcy. Żołądek jego był równocześnie żelny i gorący.

Kelner nastawiał obie dłonie, „we wszystkich gazetach o tem piszą”. Ręce opadły z klaśnięciem na uda.

Jakiś literat, którego głowa z dwusilnemi okularami nad oczyma, szeroko z oczodolów wyługanemi, i z miękkimi, szerokimi ustami, przypominała olbrzymią żabę, mówił rozlańe:

„I już są nekrologi. We wszystkich gazetach stał się teraz naraz największą nadzieją Niemiec. A przedtem odsyłały mu

wszystkie redakcje jego prace. Tfu! Holota. Silny był talent. Zawszem to mówię. Ale jak się teraz o nim wyrażają — to naturalnie przesadzone”.

Dlaczegom nie wstrząśnięty, pytał się Wawrzyńiec Hall, krocząc po lokalu, gdzie w tyle przy wieszadle kręcił się inny kelner.

„Psiakrew, taki młody człowiek. Tenby osmiu krzyżyków dożył” zacisnął pięści w powietrzu: „co za zdrowy chwyt był z niego. Ale też to była lekkomyślność”, szepotał Wawrzyńcowi Hallowi na ucho, „z jego strony. Lód jeszcze nie był dość mocny, to się skąpał na wieki. Jeszcze go nie odnalaziono. Lód, wie Pan, nie mogą się tam dostać”.

A cóż, gdyby tak teraz nagle wszedł do lokalu i się zaśmiał. Wawrzyńiec Hall spojrział w stronę drzwi. Tęby go musiał zbesztać, pomyślał i zateśknął w duchu za bólem, za rozumem, bo poeta nie wchodził.

Przed kawiarnią przypatrywał się bezmyślnie zainteresowany szoferowi, któremu się nie udawało doprowadzić motor do porządku. Nagle zawarczał motor, że się drgnący wóz aż gośliznął tam i napowrót po asfalcie, szofer się zerwał, złowrogo trzeszcząc zębami się transmisya, a wóz w furwanych podrygach i zwolna w regularne tempo przechodząc potoczył się wartko po ciemnej ulicy.

Wawrzyńiec Hall szedł dalej. Na ulicy prawie żywej duszy nie było. Tramwaj w pełnym biegu skądś nadjeżdżał. Ktoś tuż przed wozem przeskoczył tor. Wawrzyńiec Hall oglądał się za nim zdziwiony, kiedy

TRUPA WILEŃSKA

Zrzeszenie Żyd. Artystów Dramatycznych m. WILNA.

Sala teatralna przy ul. Szaszkiewicza 1. 5.

Pierwsze 6 występów.

W sobotę 3. września o g. 8 popoł. **Napograniczu dwóch światów**
(Der Dybuk)
Sz. An.skiego.

W sobotę 3. września o g. 8 wiecz. **WIEŚNIAK**
L. Kobryna.

We wtorek 6. września o godz. 8 wieczorem
Sprzedaż biletów codziennie w księgarni »Beth Israel«
Od 7-mej pop. oraz w sobotę i niedzielę tylko przy kasie teatru. — Kierownik trupy M. MAZO.

Jeszcze 20 występów.

W niedzielę 4. września o godz. 8 wieczorem **NIEMOWA**
A. Wajtera

We środę 7. września o g. 8 wieczorem **Dni naszego życia**
L. Andrejewa. Reż. L. KADISON.

Jagi Hońska 15 od 11 — rzeźpoł. i od 4-7 pop. przy kasie teatru. — Kierownik trupy M. MAZO.

Pierwsze 6 występów.

W poniedziałek 5. września o g. 8 wieczorem **Zielone Pola**
P. Hirszbeina

We czwartek 8. września **» PREMIERA «**
KOWAL JANKEL

sztuka w 4 aktach D. Pińskiego. 1 893

wynikające nie z agitacji lecz z drożyzny. Trzeba podnieść zasadniczo podatki do normy przedwojennej, ale jednocześnie trzeba zarządzić oszczędności w wydatkach. Jednakże oszczędności te nie dadzą się pogodzić z kursem antysemitycznym. Za dostawę, której nie powierza się Żydowi, pomimo, że czerwieje taniej, rząd płaci drożej, co sprzyja powstaniu ptaków niebieskich, żyjących z użyczenia swoich nazwisk. Żyd nie mogąc korzystać z swych praw legalnie musi się uciekać do przekupywania urzędników co razem z złem wynagradzaniem urzędników i innymi przyczynami wzmaga łapownictwo. Etatyzm jest również dziełem antysemitów. Dla bojkotowanie Żydów starano się jak najwięcej gałęzi upaństwowić a teraz wszyscy jęczą pod tem jarzmem.

Sprawa waluty wymaga zaufania z strony społeczeństwa i zagranicy a to niemożliwe jest bez prz strzegania praworządności którą pogwałca antysemityzm. Również szkodzi walucie militarizm. Inflację obrotów można osiągnąć przez płacenie za składy w kasach państwowych po kursie dziennym, również długi bankowe należy płacić po kursie dziennym. Wówczas kapitał się uruchomi, inflacja walutą będzie uniemożliwiona. Wierzytelności hipoteczne jeżeli nie mogą być przysądzone właścicielom po kursie sprawi dliwym niech przynajmniej będą przejęte przez rząd a wówczas skarb otrzyma około 40 miliardów, zamiast rzucać je na pastwę spekulacji.

już tramwaj był przeszedł. Człowiek ów znikł. „Ach, to on skoczył do wozu. Jak to wszystko w milczeniu się odbywa. Czy oczy Melchiora Schultera otwarte są pod powłoką lodową? Czy też przeciagnęły się cienką błonką lodową? Czy zamarzyły — te błękitne oczy? Czy zwisają nad nimi sępłki lodowe? A usta? Czy całe ciało zakrzepło? Zawinięty w lód — jak mięso argentyńskie. Myśl, która się tak żywo nasuwa, nie może być bezsensowna”.

Mały przekupień biegł uporczywie przez długi kawał drogi obok Wawrzyńca Halla. Wawrzyńiec Hall stanął i spojrzał beznamiętnie na małego, kupił parę smaruwadeł do bucików i włożył je do kieszeni. „Po wodzie chodzić nie można. Tworzy się skorupa lodowa. Po tej można już chodzić. Dziwna plastyka. Śmignął po skorupie lodowej, wszystkimi żaglami powietrza pofrunął w śmierć, tam w dół, w otwór lodowy”. Wawrzyńiec Hall grzyknął oczy.

W tem posłyszał z dali dziwaczne tony bębna mrużyńskiego i zobaczył kra obrabany i nagie czarne kobiety z barwnymi łachmanami na biodrach. Kiedy otworzył oczy, widział jak biały wóz żelazny na wagnio, którego pokrywa równomiernie otwierała się i zamykała z głuchym trzaskiem, zjeżdżał po ciemnej ulicy. Woźnica przygwiżdzywał monotonicznie. Tu powtórnie przykniął oczy i w mig znalazł się z powrotem w wiosce mrużyńskiej.

(Dokończenie nast.)

tom. Co do drożyzny to niema o czem marzyć, aby przy rządzie większości agraryuszy można było przeprowadzić sekwestr. Nie pozostaje więc nic innego jak przeciwdziałać ujemnym skutkom wolnego handlu. Da się to uskutecznić przez zaopatrzenia miast i kooperatyw w odpowiednie fundusze na zakup żywności. Wreszcie trzeba użyć ludności wiejskiej do współpracy z policją i wojskiem dla pilnowania granicy przed przemytnictwem.

— II —

Dlaczego Polska ma setki miliardów defcytu.

Z krzywdą dla skarbu państwa robi się prezenty protegowanym.

Warszawa 1. września (tel. wł. eg.) Na czwartkowym posiedzeniu komisji skarbowo-bużetowej p. Diamand odczytał pismo rybaków z Augustowa Maksa Rechtmana i Jankla Szumskiego, którzy od 35 lat dzierżawili tamtejsze jeziora. Obecnie pominięto ich przy dzierżawie aczkolwiek oferta ich była o 65 milionów marek wyższa od oferty niejakiego Morawskiego. List ten wywołał na komisji wielkie wrażenie. Nawet chrześcijańscy demokraci nie znaleźli argumentów dla obrony nadużycia jakiej dopuściła się administracja w tym wypadku ze szkodą dla skarbu państwa.

— 000 —

Jak Węgrzy dopełniają traktatu pokojowego.

Wiedeń. Zachodnie Węgry, które na mocy postanowień traktatu pokojowego mają przejść w posiadanie republiki austriackiej, rozpoczęły obsadzać oddziały żandarmerji austriackiej w dniu 28 sierpnia. Austriacy nie mogli obsadzić całego obszaru zachodnich Węgier z powodu trudności, jakie wyłoniły się w ostatniej chwili. Mianowicie gdy oddziały żandarmerji austriackiej dotarły do miasta Oedenburga (Ropronia) w odległości pięciu kilometrów, wysąpiły przeciw Austrakom zbrojne bandy węgierskie, pozostające pod rozkazami osławionych pogromczyków: Hejjas i Prohaya. W kilku miejscach przyszło do utarczek między Austriakami a terrorystami węgierskimi. Po obu stronach są zabici i ranni. Hejjas obrał za kwatery Oedenburg, który jest zupełnie odcięty od świata. Połączenie kolejowe i telefoniczne przerwane. Hejjas zarządził w mieście przymusowy pobór, powołując pod broń wszystkich mężczyzn do 45 roku życia.

Węgry ewakuowali pierwszą strefę, drugą strefę zachodnich Węgier zatrzymali jako zastaw na zabezpieczenie miliardowych sum, których domagają się od Austrii z rozmaitych tytułów. Rząd austriacki zwrócił się do przedstawicieli alianckich w Wiedniu akoteż do Paryża, żądając od państw koalicyjnych interwencji.

Budapest szt. (Pat.) Węgierski komisarz zachodnich Komitatów Sigray donosi, że cała druga strefa Węgier zachodnich została oczyszczona z niepożądanych elementów, które zakłócały spokój. Welle wiadomości otrzymywane ze strefy austriackiej, żandarmerja au-

stryacka cofnęła się do miejscowości Gyafalva i Borestyanko na telefoniczny rozkaz władz wyższych wskutek czego austriacka część Komitatu Vas została połączona wszelkiej ochrony. Ludność tych okolic obawiając się powrotu komunistów błaga komisarza węgierskiego, aby przysłał żandarmów węgierskich dla utrzymania porządku. Komisarz Sigray zaproponował misji międzysojuszniczej wysłanie do wszystkich oczyszczonych miejscowości po dwóch żandarmów węgierskich, którzyby tam zagwarantowali porządek aż do powrotu władz austriackich. Ludność masowo ucieka ze strefy pierwszej do drugiej. Rada robotnicza żołnierska przyjęła rezolucję z oświadczeniem, że wobec wypadków jakie zaszły na Węgrzech zachodnich ani jeden żołnierz austriacki nie powinien narazić swego życia przez wejście do zachodnich Komitatów węgierskich.

— II —

Emigracja do Palestyny.

Jerozolima. Jak donosi »Haarec« przybył 7 sierpnia do Jaffy okręt »Sfinks« z Marsylii i przywiózł 26 emigrantów, którzy wylądowali w Jaffie.

W tym dniu przybył również okręt z Tryestu z 240 emigrantami.

Wszyscy chalucowie, którzy przyjechali do Jaffy 5 sierpnia, zostali przydzieleni przez organizację robotniczą i Waad Haalijah do do robót w koloniach.

13-go sierpnia wylądował w Jaffie okręt »Roma«, który przywiózł z Ameryki 25 emigrantów, rekrutujących się z sfer kapitalistycznych.

5-go sierpnia przybyło do Jerozolimy 25 turystów z Ameryki.

Do studyów wychowania fizycznego potrzeba metryki chrztu.

Lwów 1. września.

Urzędowa »Gazeta Lwowska« ogłasza co następuje:

„Kurs roczny nauczycielski wychowania fizycznego rozpocznie się z dniem 1. października b. r. w Studium wychowania fizycznego Uniwersytetu lwowskiego według planu, przesłanego Ministerstwu Oświecenia celem udzielenia absolwentom kursu prawa nauczania ćwiczeń cielesnych w szkołach średnich i seminariach nauczycielskich. Zaęcia kandydatów całodzieńne (6 godzin dziennie).

Podania zaopatrzone w świadectwo dojrzałości (szkoły średniej lub seminarjum nauczycielskiego), metrykę chrztu, dowódząca wieku 18—30 lat, świadectwo zdrowia, świadectwo moralności lub poświadczenie szkoły lub urzędu, w którym kandydat pracuje, dowody pracy w Sokolstwie lub Harcerstwie i krótki życiorys, należy skierować do Dyrekcji Studium. Liczba miejsc ograniczona.

Na podstawie poświadczenia przyjęcia na kurs nauczyciele i nauczycielki składowych mogą otrzymać urlop roczny płatny. Pewna ilość kandydatów w nauczycielskim i harcerskim stróżów ma być umieszczoną i żywą przez wojskowość za zwrotem własnych kosztów.

— III —

Rosyjski współczesny
artysta dramatyczny

STRZYŻEWSKI

Za honor i życie

kreuje główną rolę w e-
aktowym dramacie p. t.

Dramat ten wyświetlają
obecnie

Marysienka i Kopernik

Z teatru miejskiego.

„Kobieta bez skazy“.

(Komedia w 3 aktach Gaórvelli Zapolskiej).

Wirujący taniec zmysłów, oderwanych niemal zupełnie od duszy ludzkiej, — oto treść trzyaktowej sztuki, którą Zapolska nazywała „komedią“ — a którą, gdyby nie losy, dała tak wielu co najmniej kabaretowej farsy i nie była zakrojona na satyrę, nazwałaby można raczej tragedią. Pani Rena, której mąż dogorywa w sanatorium, nie straciła przez to humoru i prowadzi dom „otwarty“ w jak najszerszym tego słowa znaczeniu. Przyjmuje nie tylko swoich wielbicieli, ale pozwala też i innym „przyjaciółom“ i „przyjaciółkom“ swoim bawić się sans gene pod swoim gościnnym dachem. Czuje się jednak wyższą i lepszą od wszystkich swoich przyjaciółek. Podczas gdy one bowiem w stosunkach swoich doszły już do ostatecznych konsekwencji, pani Rena strzeże gwałnie swojej fizycznej cnoty. Flirtować, całować, rozmawiać się, zawracać głowę małoletnim chłopcom i lokajom, nawpół obnażać się i chlubić się pognętnymi liniami swego ciała, — wszystko to leży jeszcze w granicach cnoty i czystości niewieściej — zła niemi pani Reny — byle zachować fizyczną niepokalaność. I wszystko byłoby w porządku, gdyby losy nie nasłały profesora Halskiego, do tej chwili wielbiciela i szczęśliwego użytkownika miłości pani Fili, wdówki z trójgiem nieletnich, dyskretnie jednak za kulisami ukrytych dzieci. Pan Halski całuje całkiem inaczej Birri jakież to dreszcze rozkoszne wstrząsają ciałem, tonącym w jego ramionach! Ale pan Halski jest honorowym człowiekiem i dowiedziawszy się, że pani Rena jest „kobieta bez skazy“, a nie mając na razie zamiaru się żenić, ucieka. On z zasady „niewinnych“ kobiet nie uwodził! Cóż ma zrobić biedna pani Rena w takim położeniu? Decyzja łatwa, wykonanie jej jeszcze łatwiejsze. Wróciwszy nad ranem z „Café sino de Paris“, „kobieta bez skazy“ chce wyjawiać panu Halskiemu, że stała się godną jego miłości. Halski jednak w międzyczasie odkrył w swej duszy miłość do kobiety bez skazy i oświadcza się o jej rękę. Pani Rena zamiarkowawszy, że nie na czasie byłoby już chlubić się swoją skazą, przemilowała przed nim swoją, dla pozyskania jego miłości przebyła awanturkę nocną. Od czego jednak jest przyjaciółka pani Fila! Halski dowiadyuje się od niej o „skazie“ Reny i kłóci z nią, nie chcąc sobie nawet przypomnieć, jakie to poglądy onegdaj przed nią wygłosił. Rena załamuje ręce, Halski odchodzi z pogardą w duszy, Fila triumfuje.

Na tle tej przesiąkniętej zmysłowością fabuły usiłuje Zapolska roztoczyć przed słuchaczami obraz zgnilizny moralnej, jaką wywołuje zupełne zwycięstwo zmysłów nad lepszymi pierwiastkami duszy ludzkiej. Rena ma być typem kobiety, której spaczona poczucie moralności każe uważać czystość fizyczną za kwintesencję kobiecej czystości i cnoty. Usprawiedliwieniem tego jej poglądu ma być środowisko, wśród którego żyje: grono kobiet, dla których wszelka czystość stała się przesadą. Na tem tle obserwowane stają się jej poglądy o cnotce zrozumiałe, tak samo, jak z drugiej strony szybkość i faryzajstwo jej ostatecznego upadku ma wykazać, że kobieta taka nie różni się kwalifikatywnie niczem od kobiet „bez przesad“.

Ze Zapolska nazwała sztukę tę mimo tragicznego rozwiązania komedią, świadczy o tem, że intencją jej było stworzyć satyrę i pobudzić słuchaczy do krytycyzmu. Przejaskrawienie jednak rzeczy całej zdolne jest

niestety wywołać efekt zupełnie inny — uczucie niesmaku. Wszystkie osoby działające w akcji, to nie typy odmiennie lub ściągające się ze sobą indywidualności ale ludzie jednego i tego samego i — powiedzmy szczerze — niesmacznego gatunku. Wśród tego milieu nawet uczucie prawdziwej miłości, które — wedle zamierzenia Zapolskiej — miało jako antyteza oświetlić prawdziwą wartość wszystkich charakterów i usprawiedliwić rozwiązanie, — przybrało cechy parodii.

Artyści mieli w tej sztuce nielatywne orzechy do zgryzienia. Najważniejszem było podkreślenie tego wszystkiego, co odróżnia tę rzecz od zwykłych fars kabaretowych. Nie można twierdzić, by się to w zupełności udało. Rena p. Rasińskiej w II i III akcie miała chwile bardzo dobre, powinna była jednak w akcie I stworzyć więcej psychologicznego uzasadnienia swej roli późniejszej. P. Trapszo grała z wdziękiem Filę i ujmiała nawet tej postaci w akcie III. Jadała chwilami odcień domoiczy. P. Hierowski na ogół dość poprawnie wywiązał się z zadawanej i pełnej sprzeczności roli Halskiego, choć w akcie III. stanowczo nie zdołał wnieść się na wyższą sytuację. Kawia p. Bonarda-Byszczyńskiego był bezwarunkowo za nadto karykaturalny i zbyt przypominał kabaret. W rolę tę należało włożyć więcej prawdy i naturalności.

Na ogół przy wykonywaniu „Kobiety bez skazy“ ani przez chwilę zapominać nie wolno, że wszelka przesada i nienaturalność w rysowaniu postaci zdolne są dyskwalifikować rzecz do rzędu zwykłej farsy.

(Jot.)

Z Bagateli lwowskiej.

Najnowszy program w Bagateli przekonał nas, że to co się podoba w Warszawie, nie koniecznie musi być dobre i znaleźć zwolenników w Lwowie. Rewia K. Toma i A. Własta pt.: „Nol — Nol“, która podobno w Warszawie była grana przez 3 miesiące bez przerwy, nie jest niczem innym jak tylko zbiorem niedorzeczności i bardzo starych, ogólnie znanych pseudo-dowcipów. O ile zatem kierownictwo teatryku chce pozyskać względy publiczności, będzie musiało w przyszłości postarać się o programy rzeczywiste wartościowe, które trzeba będzie wystawiać z największą starannością. Pomińmy bowiem usiłowań większej części artystów onegdajszą premiera ujawniła w większym jeszcze stopniu wszystkie te błędy, które się zauważyć dały na pierwszym przedstawieniu i o których sądziłszy, że zostaną usunięte. Gruntownej reformie należy przede wszystkim poddać orkiestrę, która czyni wrażenie bardzo marne pomimo starań kapelmistrza p. Jurkiewicza i sądzę, że lepiejby było zastąpić ją fortepianem, niż nadal torturować uszy słuchaczy. W dalszym ciągu trzeba będzie również dbać o to, by już na premierze wszyscy bez wyjątku artyści umieli swoje role na pamięć i by zbyt długie atrakcje nie przeciągały niepotrzebnie przedstawienia.

Z pośród wykonawców palmę pierwszeństwa przyznać należy niezrównanemu F. Polańskiemu, który w roli chłopca Obladry był doskonały i humorem swym i werwą porównywał innych, co — nawiasem mówiąc — często było dość trudnym zadaniem. Obok niego na wyróżnienie zasłużyli p. B. Bałkowska i pna Wilkoszewska, oraz pp. Kifer, Morański i Górnicki.

(Jot.)

KALENDARZ

Firma M. Reissa Następcy

zawiadamia, że LAZER ZANDLER wystąpił z firmy, dotychczasowi spółnicy Józef STAND i Józef KALISCH dalej prowadzić będą sklep w tym samym lokalu pl. GOLUCHOWSKICH II zatrzymując nadal wyłączne zastępstwo firmy 10916

J. Hückla Synowie w Neutischen.

ZAKŁAD DENTYSTYCZNO-TECHNICZNY
Maurycego Ehrenkranza
Lwów, Zamarstynowska 20 naprzeciw Sądu woj. skowego. 9857

ZAKŁAD DENTYSTYCZNY
Dra E. Rapsa i M. Rapsa
Lwów, Sykstuska 14 otwarty od 9—1 i 3—6. Ceny umiarkowane. 10901

Powróciłam!
Zakład i szkoła pisania na maszynie
K U N K E, Lwów, Sykstuska 37 met.

Dentysta **Dr. L. KATZNER**
UL. LEGIONÓW 35. powrócił
P. przyjmuje od 9—1 i 3—6 1661

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych
Dr. SCHWARZ Sekundaryusz szpitala powszechnego
powrócił i ordynuje Słowackie o 4
naprzeciw gł. poczty.

GEOMETRA 10796
JULIUSZ RAUCH
Łyczakowska 10

Adwokat **Dr. ENGEL**
powrócił i urządza 10661
Lwów, ul. Bitorewo 6, I. piętro.

ZAKŁAD DENTYSTYCZNY 10664
Dr. REICHARDA i FEDERA
Złoczów, ul. Daniłowiczów 3, (naprzeciw Magistratu).
otwarty o 9—1 i od 3—6. (Ceny umiarkowane)

Wpisy do klasy I., II. i III.
Szkoły Ludowej hebrajskiej
Żyd. T. Sz. G. i Śr.

i do kursu przygotowawczego (מבנה) dla dzieci 5-cio letnich odbywa się codziennie od 9—12 przedpołudniem przy ul. Zygmuntovej 17. (parter na lewo).

DENTYSTA Dr. FRIED
Mikołaja 20 Przedłużenie ul. Akademickiej
róg ul. Zyblikiewicza 1092
PRZYSTANEK TRAMWAJU K. D.

PIERWSZORZĘDNY HOTEL
W PRZEMYSŁU
obok dworca kolejowego

HOTEL CITY

zupelnie odnowiony
Światło elektryczne, ogrzewanie centralne, telefon miastowy i domowy, winda elektryczna, wodociąg, łazienki. 10929

Nr. Telefonu 62

LUDZIE KTÓRZY ZBŁĄDZILI

wspaniałe dramaty w 5 aktach. W głównej roli

FRYDERYK ZELNIK.

DZIŚ PORAZ
OSTATNI W KINIE
CHIMERA
NADTO ŚWIETNE
UZUPEŁNIENIE.

Rok szkolny w gimn. realnem

CYPRYANY BRÜCKÓWNY

rozpocznie się nabożeństwem dnia 6. września o godz. 9 rano. 10939

OKULISTA 10935

Dr. H. IGEL

powrócił i ordynuje ul. Jagiellońska 20

KRONIKA.

Od Wydawnictwa.

Podwyższenie płac personalu drukarskiego zmusza nas do podwyższenia ceny pisma i inseratów.

Od dnia 1 września br. wynosi:

cena poszczególnego numeru mk 12

» abonamentu w Lwowie » 290

» » na prowincyi » 320

» » za granicą » 400

» zwyczajnego ogłoszenia za wiersz 1-szpalt. nonp. » 15

» »nadesłanego« za wiersz 2-szpalt. nonp. » 40

» komunikatów i wiadomości po kr. n. za wiersz 2-szp. n. » 70

» w tekście i kronice za wiersz 2-szpalt. nonp. » 80

» na pierwszej stronie za wiersz 2-szpalt. nonp. » 120

» zawiadomień zaręczynowych, ślubnych i gratulacyjnych za wiersz 2-szpalt. nonp. » 60

najmniej 5 wierszy 300 mk.

cena drobnych ogłoszeń za słowo mk. 5

kupno, sprzedaż i matrymonialne za słowo . . . » 8

Repertuar teatru Miejskiego.

Piątek 2. września o godz. 7.30 „Dziwczyną z Holandyi“ operetka.

Sobota 3. września o godz. 7.30 „Zydówka“. Gościenny występ p. Jana Majerskiego.

Niedziela 4. września o godz. 7.30 „Kobieta bez skazy“ G. Zapolskiej.

Poniedziałek 5. września o godz. 7.30 „Dziwczyną z Holandyi“.

Wtorek 6. września o godz. 7.30 „Kobieta bez skazy“.

Sroda 7. września o godz. 7.30 „Aida“ Gościenny występ Jana Majerskiego.

— **Konfiskaty.** Skonfiskowane zostały Nr. 176 czasopisma »Ukraiński Wistnyk« z dnia 2 września 1921.

Nr. 151 (634) czasopisma »Wpered« z dnia 2 września 1921.

Nr. 33 czasopisma »Wola naroda« z dnia 3 września 1921.

— **»Biblia dla młodzieży«** z sztyt I. dra Dawida Rosenmana została poleciona przez Ministerstwo W. R. i O. P. jako podręcznik nauki relig. w szkołach powszechnych i gimnazyach. 10913

— **Województwa małopolskie.** Z dniem wczorajszym rozpoczęły urządowanie województwa kreowane na obszarze b. Galicyi. Wczoraj w godzinach rannych przybył do Lwowa wojewoda lwowski, Kazimierz Grabowski, w tany na głównym dworcu przez przedstawicieli władz. O godzinie 1-szej w południe odbyło się uroczyste przedstawienie urzędników wojewódzkich i innych władz podlegających województwu lwowskiemu. Na gmachu b. namiestnictwa umieszczono napis: »Województwo lwowskie«.

W Krakowie objął urządowanie wojewoda dr. Gałęcki, w Stanisławowie p. Jurystowski, w Tarnopolu p. Olpiński.

— **Dyalekta kolei we Lwowie** komunikuje: Z dniem 10. września 1921 uruchomiona będzie na głównym dworcu we Lwowie oddzielna ekspedycja towarowa dla przesyłek pospiesznych tak normalnych jak i ulgowych. Nadawanie i odbiór przesyłek pospiesznych odbywać się będzie w magazynie położonym obok zachodniego skrzydła głównego dworca osobowego.

Odbiór pospiesznych przesyłek zagranicznych, podlegających celnemu, odbywać się będzie nadal w magazynie celnym.

— **Podrożeńc bilietów tramwajowych.** W zastępstwie Tymcz. Rady miejskiej bawiącej wciąż jeszcze na wywczasach letnich, sprawę podwyżki bilietów tramwajowych załatwiło prezydium miasta na wczorajszym posiedzeniu delegatów klubów, zasiadających w Radzie miejskiej. Przedłożoną przez miejską komisję elektryczną nową taryfą uzyskała aprobatę z nieznacznymi zmianami. Nowa taryfa obowiązuje już z dniem dzisiejszym. Ceny bilietów tramwajowych są następujące: do godz. 7.30 rano 15 mk., od godz. 7.30 rano do końca ruchu 20 mk., z przesadką 25 mk., bilety z dworca 35 mk., dla wojskowych 15 mk., bilety kontrolne (dla osób uchylających się od zapłaty bilietu) 30 mk. Abonament dla jazdy dowolnej wyosi 1500 mk. miesięcznie, dla jazdy dwurazowej dziennej 600 mk., abonament dla młodzieży szkolnej 150 mk., z przesiadaniem 200 mk. Ponadto ustalono nowe ceny za pobór światła elektrycznego dla celów oświetlenia i przemysłowych.

— **Operator dr. Jakób Selzer,** Lwów Fredry 7 powrócił i ordynuje jak zwykle. 10932

— **Zakład wychowawczo-naukowy Dr. A. Karpówny** (z prawem publiczności) Wpisy do gimnazjum i liceum oraz korekcyjnej szkoły ludowej codziennie od 10—11 i 3—4 Wałowa 31 mezanin. 10493

— **Kto fabryk je tysiącmarków!** W Dąbrowie Górniczej wykryto dnia 2. bm. tam na fabrykę fałszywych banknotów 1000 markowych. Kierownikiem tej fabryki był wywiadowca P. P. w Strzemieszycach, który jednak zdołał uciec wraz z towarzyszami oraz z przyrządami do fabrykacji fałszywych pieniędzy. Aresztowano jedynie rodzinę Szestów złożoną z 4 osób, która zajmowała się puszczeniem w obieg fałszywych banknotów 1000 markowych kupując za nie od wieśniaków po wygórowanych cenach bydło, by je potem odsprzedawać handlarzom.

— **Ofiara Tatru.** Z Zakopanego donoszą: Jeszcze nie przebrzmiały echa katastrofy ucznia Kubickiego i czeskiego radcy Kozaka, a już zanotowały kroniki wypadków tatrzańskich nową ofiarę gór.

Jest nią S. Hirschhorn, student uniwersytetu warszawskiego. Wybrał się on wraz z 8 towarzyszami z Zakopanego do Szczyrbskiego jeziora po stronie czeskiej.

W drodze Hirschhorn wraz z dwoma towarzyszami Rajmanem i Jędrzejewskim odłączyli się od reszty kolegów i przedsięwzięli na własną rękę jedną z najkarkołomniejszych wycieczek na Szataną. Podczas spinania się po osrej ścieżce

Szataną. Hirschhorn spadł z wysokości 30 metrów w przepaść.

Obaj towarzysze podążyli za nim i znaleźli go przy życiu, ale z rozbitą głową i połamionymi rękami. Nie mając lin zeszli na stronę czeską po ratunek i zawiadomili straż pograniczną czeską.

Niestety dopiero nazajutrz przybyło stamtąd pogotowie wojskowe czeskie, ale zastało już tylko trupa.

Zwłoki zniesiono do jeziora popradzkiego i tam pochowano. Ociec zabitego wezwany telegraficznie z Warszawy nie zdążył już na pogrzeb syna.

— **Garnkuchnie pod gołem niebem.** Tymi dniami wpłynęło na policję doniesienie że żona pomocnika rakarskiego Wiktor N., zamieszkała przy ul. Kingi 6. sprzedała mięso końskie Mieczysławowi Skulskiemu, właścicielowi garnkuchni na pl. Krakowskim. Po przeprowadzonej rewizji zakwestyonowano u tegoż ostatniego pełny plecak z padliną końską przeznaczoną — jak stwierdzono — na porządzenie potraw mięsnych. Skulskiego i żonę jego zamknięto w aresztach.

W związku z tą sprawą wydał miejski urząd targowy nakaz usunięcia garnkuchni pod gołem niebem na pl. Krakowskim.

— **Nieudały zamach na księcia serbskiego** Na stacji kolejowej w Perkanach przytrzymały władze czeskie pewnego 35-letniego Serba, który zamierzał wykonać zamach na księcia serbskiego Jerzego jadącego do Karlsbadu. Bliższe szczegóły wypadku utrzymują władze czeskie w tajemnicy.

— **Zawieszenie dziennika hebrajskiego.** Jak Żyd. B. donosi z Jeruzolimy, został tamtejszy dziennik hebrajski »Haarec« zawieszony przez cenzurę na przeciąg jednego tygodnia. Powody zarządzenia władz cenzuralnych są nieznane.

— **Napad bandytów na pociąg kolejowy.** Przykład francuskich bandytów napadających na pociągi kolejowe będące w pełnym biegu znalazł już liczny naśladowców, którzy zuchwałością prześcigają swych mistrzów. Z Budapesztu donoszą, że na przestrzeni między Kronstadtem a Preszburgiem zatrzymali bandyci pociąg pospieszny zdążający z Budapesztu do Bukaresztu, poczem wtargnęli do wagonów sypialnych. Tam przy pomocy narkotyków uspili podróżnych i zabrali się do grabieży. Podróżnych ogołocili z wszelkich ruchomości. Pewnemu amerykańskiemu urzędnikowi konsularnemu zabrali z ust złotą szczękę.

— **Osobiste.** Specjalista chorób uszu, nosa i gardła **Prymaryusz dr. Reinhold** powrócił i przyjmuje jak dawniej. 10906

Ostrzeżenie.

Zgubioną została legitymacya z fotografią inkasenta miejskich zakładow elektrycznych Ludwika Litwina. Ostrzega się P. T. odbiorców prądu elektrycznego przed ewentualnym jej nadżyciem. 10924

We Lwowie, dnia 1 września 1921

Wiadomości handlowe.

Lwów, 1. września 1921.

Placono: Chodorów 2600—2625—2650, Pocisk 1175, Praga 3625, Nafta 175, Pezet 990, Wiedeń 300, Berlin 300.

Polna giełda w walutach i dewizach przedpołudniem haussa, wieczorem tendencya słabsza.

Placono dolary ameryk. 2950—2900 kanadyjskie 2510 — 2480—2470, marki

KINO LEW

Dziś w piątek dnia 2. września wspaniałe nastrojowy dramat salonowy w 6 aktach

POWRÓT

W głównych rolach występuje najwybitniejszy zespół artystów scen polskich z primadonną Janiną Szylindką.

niem. 34'00, leje rum. 35'00, korony
czeskie 35 00.

Wiedeń 300.

Kursa Giełdy lwowskiej

z dnia 1 września 1921.

Akcyje za sztukę (łącznie z kuponem bieżącym),
(Wartość nominalna oraz ostatnia dywidenda),
ostat. rządano

Bank akcyjny związkowy 280—44'30	550—	—
II. i V. emisji	—	—
Bank dyskontowy we Lwowie 280—0	700—	—
Bank hip. akcyjny 280—30	800—	—
Bank hip. ziemel. 280—23	420—	—
Bank Małopolski 280—22'40	650—	—
Bank powszechny kraj. 140—7—	310—	—
Bank przemysłowy 280—23	610—	—
Bank ziemsk. kraj. 280—35	635—	—
Akcyje Tow. handl. i przem.		
Browary lwowskie 500—100	2500—	—
Tow. Chodorów 140—0	2575—	2675—
Tow. akc. Karpalit —42	1675—	—
«Cmielów» Fabryka porcelany 140—	3550—	—
Fabr. Cementu «Portland Szczakowa» 1000—28	—	—
Tow. akc. «Galicya» 140—301	15000—	—
Tow. Gafota ex 490—22'50	2000—	2200—
Tow. Górka 140—15'40	800—	—
«Oikos» Zakłady przem. drzewnego 140—0	5100—	—
Warszawska Skawak. budowy «Parowozów» 1000—0	1400—	1500—
«Pezet» Pow. Zakłady budowlane 500—00	975—	1025—
Pocisk Zakłady amunic. 500—00	1125—	1225—
Polski Glob 350—100	1200—	—
Polska Nafta 500—75	2050—	2150—
Polsk. Tow. handl. 500—21	1100—	—
Tow. Rakazawa 140—56	6600—	—
Zakł. el. Siersza wsz. em. 140—5'63	2225—	—
Gal. Zakł. gór. Siersza 140—0	6000—	—
Tow. Zieleniewski 140—20	7700—	—

Waluty.

Rubla carska po 100 rb.	450—	500—
„ „ po 500 rb.	200—	250—
„ „ drobna	—	—
Rubla dumskie (po 100)	50—	70—
„ „ (po 25)	50—	50—
Ruble dumskie kierenki (po 40 i 20)	—	—
Karbowanie (po 100)	3—	5—
Grzywny (po 500 i wyżej)	6—	10—
1 frank franc.	210—	250—
1 Frank szwał.	390—	400—
1 £ Sterling	10000—	10000—
1 Dollar ameryk.	2850—	3000—
1 Dollar kanałijski	2400—	2850—
Marki niem. (po 1000)	3350—	3550—
„ „ po 100	3200—	3450—
„ „ drobne	3150—	3350—
Lei rumuńska (500)	3150—	3550—
Lei rumuńska drobne	3250—	3450—
Liry włoskie	120—	140—
Czeskie korony (5000—1000)	3500—	3700—
Korony austr. niem. stempowane	260—	290—

Dewizy

Wypłata na Londyn	10200—	10800—
„ na Paryż	220—	235—
„ na Zurych	410—	450—
„ na Pragę	3525—	3725—
„ na Wiedeń	29000—	30000—
„ na Berlin	84000—	36500—
„ na Nowy Jork	2800—	3000—
„ na Medyolan	120—	140—
„ na Bukareszt	3500—	3000—

Rata bankowa: 6%.

Stopa eskontowa P. K. K. P.

Kursa Giełdy krakowskiej.

Kraków, 1. września 1921.

P. T. H. I—III.	1000—1200.
Impex	400—500.
Polski Glob	1200—1800.
Zegluga Polska	400—500.
Zieleniewski	7300.
8600.	Parowozy 1400—1500.
Trzebinia	fabryka mazyń I—III. 8000—3100.
Lemiesz	6200—6400.
Automotor	2300—2500.
Polska Nafta	2000—2300.
Siersza el.	2200—2400.
Oikos	4900—5100.
Pezet	1000.
1200.	Trzebinia tłuszcz. 3200—3400.
Krakus	3000—3200.
Cmielów	3500—3700.
Górka	8000—8200.
Siersza	7700—7900.
T. P. G.	8100—8300.
Chodorów	2500—2700.
Pocisk	950—1050.
Dolary ameryk.	2850—2950.
marki niem.	3200—3400.
korony austr.	270—290.
kor. czeskoś.	3300—3500.
franki fr.	220.

Kursa giełdy warszawskiej.

Warszawa 1. września 1921.

Dolary ameryk. 2990—2900, funty

szerl. 10950, marki niemieckie 3500—34'90, Londyn 11200—11150, Berlin 3500 3480, Paryż 231—230'50, Praga 3610, Wiedeń 282, Nafta 2390.

NADEŚLANE.

Benzion Druck — Czarne Singer
Zablotów
zaręczeni w sierpniu 1921. 10914

Klara Pell — Dawid Richter
J now Wielkie Oczy
zaręczeni 28 sierpnia 1921. 10918

Z okazji zaręczyn towarz. Is dora
Ehnenkranza z t w. p. Malwiną Kupferman
gratuluje serdecznie i ofiaruje 2 drzewka oliwne
w lesie herzłowski. Moszek Tannebaum 10917

Herman Lanau — Franja Licht
Rymanów Rzeszów
zaręczeni w sierpniu 1921. 10921

Z okazji zaręczyn p. Samuela Rosslera
z Turki n. Str. z p. Manią Löblówną z
Brzeska gratuluje serdecznie Adolf Ertel
10922

Z okazji zaręczyn m. go najukochańszego
Kolegi Hermana Landau z Rymnowa z p. Fra-
nią Lichtówną z Rzeszowa gratuluje serdecznie
i życzy dużo szczęścia w przyszłości
10 21 Adolf Ertel.

Najukochańszej siostrze i szwagrowi Rózi
Redler z okazji zaręczyn jej z p. Markusem Hal-
pernem gratuluje serdecznie i życzy jasnej przy-
szłości — Rothfeldowie. 1907

Serdeczne gratulacje i życzenia dużo szczęścia
z okazji zaręczyn kocha jej p. Rózi Redler
z p. Markusem Halpernem zasyłają
10908 Abi ch Tune z narzeczoną.

Jakób Rothfeld — Fańcia Brauner
Bolechów Bolechów
zaręczeni w sierpniu 1921 10910

Z okazji zaręczyn kochanego brata mego
Jakób Rothfelda z p. Jancją Brauner gra-
tuluje serdecznie i życzy dużo szczęścia
10911 Klara Rothfeld z narzeczoną.

Z okazji zaręczyn najukochańszego
przyjaciela

Józefa Rothberga z p. Franją Aństówną
życzą dużo szczęścia i jasnej przyszłości
10923 Adolf, Fr. dzia, Israel Koppel.

Z okazji zaręczyn naszej kochanej
kuzynki Malwiny Hellreich z p. B. Mat-
wes gratuluje serdecznie
10940 Józef i Moses Hellreich, Lwów.

Z okazji zaślubin p. Idy Rosenmann
z p. Max Hellerem życzą szczęśliwej przy-
szłości Bartfeldowie, Tarnopol. 10934

Z okazji zaręczyn p. Rózi Greif z p. Dr m
Birnfeldem i p. Salomei Greif z p. Esenbergem
cand. med. gratuluje serdecznie
10931 Schreiber Moses.

מעומק לב הגני מפרך בברית מ"ה את הכי מר
וחסר רומהענקער מקולה לאומוז עם מרת פירל
: רובום מסמא הי דרנס מאושר יוכי לבנות בית
על הרי ציון ויר שלם.
שלמה דארשאוויסקי מקולה 10920

DOBNE OGŁOSZENIA

INTERESA HANDLOWE.

Fachowiec z branży tekstylnej posiadający odpo-
wiedni kapitał i lokal, szuka spółnika pracowitego
również fachowca z większym kapitałem pod
«Uczciwy» do Adm 10871

Spółnika szukam z kapitałem M. Krebs, Żółkiew-
ska 27, III. p. 10915

ROŻNE.

Panićka z lepszego domu znajdzie um eszczenie
wraz z utrzymaniem przy inteligentnej, żydow-
skiej rodzinie. Zgłoszenia pod «A. L.» 10904

NAUKA I WYCHOWANIE.

Szkoła Muzyczna im. Ignacego J. Paderewskiego
we Lwowie ul. Miłkowskiego 11 (róg Ko-
chanowskiego) ogłasza, że wpisy na rok
szkolny 1921/22, już się rozpoczęły.

Przedmioty: śpiew solowy, fortepian, skrzyp-
ce, wiolonczela i przedmioty teoretyczne.
Kancelarya otwarta od 11 do 7 wieczorem.
Uczniowie, którzy nie mają fortepianu,
mogą ćwiczyć w szkole.

Przy szkole istnieje wypożyczalnia
nut dl uczniów. 10754

Lekcje fortepianu udziela wiedeńska konserwato-
ryzka z egzaminem państwowym — Gizela
Zarzycka, Szaszcza 8/1. Oplaty prow. antymi. 10899

Przez Ministerstwo Sztuki i Kultury zatwierdzona
Szkoła gry fortepianowej Salomei Abier, Jagi-
ełłowska 17 — przyjmuje wpisy 10 12

MIESZKANIA, SKLEPY I LOKALE.

Do wynajęcia zaraz: Dom piętrowy z bramą w a-
zdową, stajnią, podwórkiem w pobliżu dworca
czerniowieckiego cały lub częściowo (zupełnie
próżny — na ukończeniu) na fabrykę, magazyny
i biura spedycyjne i t. p. wraz z mieszkaniem dla
kierownika. Zgłoszenia przyjmuje kancelarya adwo-
katów Drów J. i M. Baczesów we Lwowie ul.
Grudecka 24 między godz. 4—6 po poł. 10677

Oszerny lokal frontowy z magazynem, przy ul.
Żółkiewskiej obok magazynów kolejowych Pod-
zamcze, nadający się na biuro spedycyjne, skład
towarów, handel korzenny itp. do wynajęcia. Bliż-
sza wiadomość: Awerbach, handel skóry, plac
Krałowski 28. 10748

Młody intel. kupiec poszukuje skromnie umebł.
pokoju ewent. tylko łóżka z utrzymaniem lub
bez. Pościel własna. Pod «G. 41» do Admin. 10631

POSAD POSZUKUJA.

Koncypiet żonaty, z 3-letnią praktyką adwokac-
ką prowincjonalną i rokiem sądowym poszu-
kuje posady — ze względu na widoki uzyskania
pomieszkania — w Stanisławowie lub Kołomyi. —
Zgłoszenia przyjmuje z grzeczności dr. Krammer,
dw. w Buczaczu. 10358

Do praw szuka posady koncypienta w kancelaryi
adwokackiej z dobrą praktyką. Zgłoszenia do
Admin. pod «Początkujący» 10919

POMOC LEKARSKA.

Specjalista chor. skórnych i wenerycz.
Dr. MICHAŁ SALPETER
Lwów Sykstuska 17. ord. od 8—9 i 12—6 10760

Dr. ZOFIA WEPPER Sekundar. Szpitala
powsz. ordynuje w chorobach skórnych i wener.
od 3—5-tej — kosmetyka lekarska JANOWSKA 26

KUPNO-SPRZEDAŻ.

טליתים Talejsim jedwabne i wełniane w róż-
nych wielkościach i jakościach w wiel-
kim wyborze po cenach przystępnych do nabycia
w księgarni hebr. żyd. S. Münzera. Lwów, Stani-
sława 6. 10456

Bacz oś! Kupcy! Nowo założona Pierwsz kra-
jowa wytwórnia wyrobów tekstylnych,
Lwów, Piekarska 1. 53 sprzedaje: sukno, płótno,
s'ory i gurdy nad o różnego rodzaju chustki po-
c nach przystępnych. Wszelkie zamówienia w za-
kres tekstylny wchodzące, wykonuje się bezwzględ-
nie. 06 3

Kupię pi nino żywane. Trzeci go Maja 11. Salon
obrazów. 10752

Mikroskop Reicherta najnowszej konstrukcyi
z immersją sprzedam Dolkowski, Zimorowi-
cza 6. 10890

Bacznoci! Fabryki kapeluszy J. Gottieba, Lwów,
pl. Strzelecki 15, przyjmuje kapelusze m. skie
i damskie do przeafasonowania według najnowszych
fasonów, które wykonuje jaknajstaranniej, a rze-
daje kapelusze damskie. Dla przyezdnych wyko-
nuje w 24 godzinach jaknajstaranniej. Sprzedaje
także damskie kapelusze. 10606

Universum — Lwów, Zygmuntowski 1: ku-
puje maszyny parowe, lokomobile, motory
ropne i benzynowe, kompletne urządzenia fa-
bryczne, obrabiarki do drzewa i metali. 10912

NA TARGI WSCHODNIE wykonuje artystycznie
szybko szyldy, reklamy, anonse, oraz roboty
laktornicze SKA MALARSKA, Ruska 8. 10959

WAŻNE DLA PROWINCYI!

10938 Wszelkie książki i Podręczniki dla szkół średnich gimn i realnych, seminarij, nych, wydziałowych, handlowych i t. p.

Tłumaczenia do łacińskich i greckich klas, ków — Sprzedaje, kupuje i zamienia pod najkorzystniejszymi warunkami Księgarnia Antyk. **A. BARDACH** Lwów, Krakowska 1.

ZLECENIA Z PROWINCYI ZAŁATWIA SIĘ ODWROTNĄ POCZTĄ

WOLNE POSADY.

Praktykant z dobrej rodziny, do handlu papieru przy ul. Zyblikiewicza 5, noszukiwany. 1851

Panny podręczne i samodzielne w m. dniarstwie zostaną natychmiast przyjęte we fabryce Neuwelta Bilenów 3. 1786

Adwokat jampe w Tiumaczu poszukuje rutynowanego koncypienta. 10866

LEKARZA w większym mieście prowincjonalnym poszukuje dentysta-technik posiadający własne urządzenie celem zawarcia spółki. Zgłoszenia do Administracji pod »W. 1« za okazaniem kwitu inseratowego. 1074

Poszukuję inteligentnej panią do dwóch chłopaków. Z hebrajskim mają pierwszeństwo. — Warunki bardzo korzystne. Zgłoszenia do Administracji pod »Grzeczne dzieci«. 1087

Praktykant z zawodu księgarskiego potrzebny do wyjazdu na prowincję na dobrych warunkach M. Waksman, 3. Maja 17 od 10—11 rano. 10941

MAŁZENSTWA.

Panna, nauczycielka stała szkoły ludowej na prowincji, pozna w celu matrymonialnym kupca lub urzędnika w wieku 35—40 lat ewentualnie wdowca. Zgłoszenia do Administracji pod »Gwiazdka«. 10933

Ogłoszenia.

Materye na meble,

drylich, sprężyny do materac, kapy, portyery, po cenach bardzo przystępnych poleca

E. Kornblit, Lwów

UL. BRAJEROWSKA L. 4

Sprzedaj hurtowna i detaliczna. 10627

MEBLE

pierwszorzędnej jakości własnego wyrobu »»» poleca

SKŁAD MEBLI 10651

JAKÓB SEINFELD

Lwów, Sykstuska 2 (w podwórzu). ::

CERATY, meble tapicerowane, sienniki, kapy, chodniki i koce :: poleca największy skład tapet 10534 SYKSTUSKA 18

KIGZALES I MARGULIES.

Obrączki ślubne sprzedaje najtaniej — **H. GUTTERMANN**

Lwów, SYKSTUSKA 14. 18096

„UNIVERSUM“, Lwów, ul. Zygmuntowska 15.

ma do oddania natychmiast:
1 dynamo maszyna 110 volt, (8 amp. 800 obrotów i waga do gorzelnia na 1500 kg — 3 magnety do motorów kolejek drezynowych — 1 pompa centrifuzalna 5 kotłów parowych od 25 do 120 m³ powierzchni ogrzewania — 1200 kg. używanych transmisji — 5000 kg. nowych transmisji — 1 maszyna parowa 13 konna kompletna — 1 urządzenie wodociągowe kompletne, dla dworów cegielni, gorzeln i browarów — 1 piła taśmowa 900 mm — 2 tablice elektryczne marmurowe z instrumentami, — piły cyrkularne nowe — 5 trucków do przewózki drzewa do 600 mm toru — 1 motor elektryczny 220 volt 7½ koni z rozrusznikiem — 1 perlak Nr. 2 nowy automat c. n. v. 1090

Płaszcz górskie, węże, RO-

WERY, wszelkie przybory do tychże, KARBIT, GUMY do wózków dziecińczych, GRAMOFONY, płyty sprzedaje najtaniej

Malwina Immerglück

Lwów, Jagiellońska 17

kupuje oraz zamienia korzystnie stare płyty gramofonowe 10779

Gorzelnia-kompletnie urządzoną sprzedaje okazynie PION, Lwów, LWOWSKA 48. — Tel. 476. 10875

ZA BRYLANTY, ZŁOTO

Srebro, dyamenty, perły, złote zegarki, placisiumienne **H. GUTTERMANN**

LWÓW, UL. SYKSTUSKA L. 14. 10895

Konces. przez Radę szkolną **Kursa handlowe dla dorosłych** ul. Lyczakowska 34.

WPISY NA NOWY KURS, obejmujący buchalterię, rachunki kupieckie, korespondencję i technikę handlu, prowadzony przez zachowawczą siłę odbywają się codziennie od 4—6 popołudniu w lokalu kursum. 10660

Po ukończeniu kursu e zamin w akademii handlowej Osobny kurs dla abiturjentów.

Kuchnia domowa

wydaje wykwintne i smaczne obiady po najniższych cenach 10771

Jagiellońska 15, III. na lewo.

Złote obrączki ślubne

14 kar t. sztuka Mk. 350

za fason. Złoto po kursie dziennym lub w zamian za stare.

JUBILER

H. MANDEL

KOPERNIKA 14.

naprzeciw kina Kopernik. 10638

WOLNE POSADY.

Zakład dentystyczny Weppera w Stryju poszukuje praktykanta. 10873

Panią do ekspedycji i sprzedaży przyjmie Biuro dzienników Buchtab, Legionów 21. 10931

Poszukuje się chłopca do księgarni N. Siegla, Pasaż Hausmana Nr. 8. 10935

WOLNE POSADY.

Poszukuję panny władającej językiem polskim, niemieckim i początkami hebrajskim do 2 dzieci 4 i 9 letnich. Adwokat Dr. Weissmann, Łopatyn 10780

MY NOSIMY TYLKO **KAPELUSZE**

FABRYKI

NEUWELTA
BALONOWA-3

JODORAD

O Najskuteczniejsza, naturalna, jodowa sól kąpielowa, przeciw bólowi postrzałowym, reumatyzmowi, skrofulozie, chorobom krwi i serca. Do nabycia w 5 kg. paczkach (10 kąpiel) we wszystkich aptekach i większych drogeriach lub w głównej składowicy „JODORAD“ Tow. dla eksploatacji soli kąpielowych Stanisławów, Batoroego 5. (Małopolska).

Cena za paczkę 500 Mp. — Opakowanie po cenach własnych. Aptekom itp. znaczny opust. — Wysyłka za zaliczką. 10926

Za Brylanty, Złoto, SREBRO, DYAMENTY, PLATYNĘ, PLACI NAJWYŻSZE CENY

Zegarmistrz S. ALTHOLZ, Lwów, Pasaż Hausmana 5 wchód przez ulicę Sykstuską Nr. 6. 10145

Pierwsza krajowa fabryka 10925 wyrobów ceratowych i skórzanych

poleca hurtownie i detalicznie

TORBY

szkolne miastowe na akta podrózne

Fartuszeki

ceratowe itp.

Wyroby trwałe !! Ceny fabryczne !!

Lwów, ul. Sykstuska 14

FRITZELACK

Najprzedniejszej jakości lakiery do podłóg, (jakoteż różnego rodzaju lakiery emaljowe i inne, Hetzendorfskiej fabryki O. Fritze, Wiedeń XI/2.

WSZĘDZIE DO NABYCIA 736

Skład i asystentstwo H. nr k. Freihuter, Lwów, K. Baczłowskiego 5.

Nakładem Spółki wydawniczej »Chwila« Spółki z ogr. poręki

Redaktor odpowiedzialny: Dr. Gerszon Zippas. Drukarnia Lwowska, Lwów, Kopernika